

Zdeněk Vyhlídal:

Kdybych tě znovu volal, už se neotáčej...

Praha: PLUS, 2015, 175 s.

Vydání první, formát 128 × 192 mm, vázaný výtisk, černobílý.

ISBN 978-80-259-0448-0

Cena 249 Kč.

Skutečně to není omyl, že o knize s tímto názvem referujeme ve vysoce odborném časopise, jakým *Cor et Vasa* bezesporu je. Snad bude vysvětlením informace, že tento název knihy není vymyšlený, že to byla poslední slova medika Jana Opletala, která pronesl k matce, když se s ní loučil v den, kdy zemřel.

Jan Opletal (1915–1939) byl medikem 3. ročníku Lékařské fakulty University Karlovy v Praze, když zemřel na následky střelného poranění břicha, které utrpěl 28. října 1939 při demonstracích u příležitosti 21. výročí založení samostatného Československa. Již dávno se stal ikonou protifašistického odboje nejen českých studentů. Jeho historický význam je podobný významu Jana Palacha. Opletalovo jméno nese škola a řada ulic a náměstí v České republice. S ním, a s datem 17. listopadu je spojen jak Celosvětový den studentstva, tak dnes již historická manifestace konaná 17. listopadu 1989 v Praze na Albertově, která odstartovala pád nenáviděného totalitního režimu.

Autor knihy, Zdeněk Vyhlídal (nar. 1934), absolvent Filosofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, novinář, prozaik, badatel, se osobnosti Jana Opletala věnuje již déle než 35 let. Setkal se s jeho sourozenci (sestrou i bratrem), s některými jeho kolegy z fakulty i s bývalými vysokoškolskými studenty, kteří bydleli s ním v Hlávkově koleji, a byli po 17. listopadu odvezeni do koncentračního tábora Sachsenhausen. Hovořil také s prof. MUDr. Václavem Pačesem, který jako asistent I. chirurgické kliniky Všeobecné nemocnice (přednost prof. MUDr. Arnold Jirásek, DrSc.) v osudný den zraněného Jana Opletala operoval.

Zdeněk Vyhlídal vydal již v roce 2007 titul *Jan Opletal. Osudný podzim 1939*. V přípravě je dosud nevydaný román o událostech podzimu 1939 *Studentská revolta. Životní příběh Jana Opletala*.

Referovaná kniha je líčením několika posledních měsíců života Jana Opletala. A nejen to. Je také líčením atmosféry doby tzv. Protektorátu Čechy a Morava – doby okupace Československa nacistickým Německem – doby teroru a temna. Je i dokladem nejen likvidace českého vysokého školství, ale i vlastenectví a politické angažovanosti tehdejšího studentstva.

Kniha je deklarována jako román (?), ale náleží spíše do literatury faktu. Text je psán dobrou češtinou, lehce se čte. Bohužel místopis Prahy vždy neodpovídá a také chybí dokládání závažných situací (operační i pitevní protokol, výpis chorobopisu), včetně postoje a výroků přednosty chirurgické kliniky. Je škoda, že v knize není ani jediná ilustrace. Třeba se objeví ve druhém vydání knihy.

Komu knihu doporučit?

Lékařům starší generace k připomenutí tohoto velmi smutného času, lékařům střední generace k osvěžení paměti. A těm úplně nejmladším a studentům, pro které bývá vše minulé „jen dějepisem“, k posílení pocitu hrdosti na své předchůdce.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy
a Všeobecná fakultní nemocnice, Praha,
e-mail: jan.petrasek@lf1.cuni.cz